ATHANASIOS RANTOS
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2022. április 28.[1]

C-585/20. sz. ügy

BFF Finance Iberia SAU
kontra
Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León

(a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Valladolid [valladolidi 2. sz. közigazgatási bíróság, Spanyolország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – 2011/7/EU irányelv – A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépés – Egy behajtással foglalkozó cég által több vállalkozástól megszerzett tartozások behajtása egy hatóságtól – 6. cikk – A behajtási költségek megtérítése címén fizetendő 40 euró összegű átalány – 4. cikk – Fizetési határidő a szolgáltatások vagy árucikkek megfelelőségének igazolására szolgáló eljárás törvényben vagy szerződésben való előírása esetén – 2. cikk, 8. pont – Az »esedékes összeg« fogalma – A hozzáadottérték-adónak (héa) a késedelmi kamatok számítási alapjába történő beleszámítása”

Bevezetés

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011/7/EU irányelv[2] egyes rendelkezéseinek értelmezésére irányul. Ezen irányelv a kereskedelmi ügyletek ellenértékének kiegyenlítéseként teljesített valamennyi fizetésre vonatkozik, és célja a vállalkozások, különösen pedig a kis- és középvállalkozások (kkv-k) versenyképességének ösztönzésével a belső piac megfelelő működésének biztosítása.[3]

2. Ezt a kérelmet a BFF Finance Iberia SAU (a továbbiakban: BFF) és a Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (Kasztília és León kormányzatának regionális egészségügyi hatósága, Spanyolország) (a továbbiakban: regionális hatóság) között fennálló jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya az e hatósághoz tartozó egészségügyi központok részére 21 társaság által nyújtott áruk és szolgáltatások ellenértékeként esedékes összegeknek megfelelő tartozások BFF általi az említett hatóságtól történő behajtása.

[1] Eredeti nyelv: francia.

[2] 2011. február 16-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 48., 1. o.; helyesbítések: HL 2012, L 233., 3. o.; HL 2015, L 218., 82. o.) Ez az irányelv 2013. március 16-i hatállyal hatályon kívül helyezte és felváltotta a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2000. június 29-i 2000/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL 2000. L 200., 35. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 226. o.)

[3] Lásd a 2011/7 irányelv 1. cikkének (1) és (2) bekezdését.

3. A kérdést előterjesztő bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések alapján a Bíróságnak az alábbi rendelkezéseket kell megvizsgálnia:

– a 2011/7 irányelv 6. cikkét, és különösen a behajtási költségek megtérítése címén fizetendő 40 euró összegű átalány kumulatív jellegét, amennyiben a tartozások, amelyek együttes behajtását egyetlen hatóságtól kérik, több olyan számlából származnak, amelyeket ez a hatóság az esedékesség napján nem fizetett ki különböző olyan vállalkozások részére amelyek időközben ezeket a tartozásokat a követelést benyújtó szervezetre engedményezték; [4]

– ezen irányelv 4. cikkét, és különösen annak a vállalkozások és a hatóságok közötti ügyletekre vonatkozó késedelmi kamatfizetési határidő alkalmazásának feltételeiről szóló rendelkezését; [5] valamint

– az említett irányelv 2. cikkének 8. pontját, amely az „esedékes összeg” fogalmára és különösen a esedékességkor ki nem egyenlített számlákban foglalt hozzáadottérték-adónak (héa) a késedelmi kamatok számítási alapjába történő beszámítására vagy annak hiányára vonatkozik. [6]

Az alapeljárás, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések és a Bíróság előtti eljárás

4. A BFF, egy spanyol jog szerinti, a követelésbehajtási ágazatban működő társaság megszerezte 21 társaságnak a regionális hatósághoz tartozó egészségügyi központok számára 2014 és 2017 között e társaságok által nyújtott áruszállításokból és szolgáltatásokból származó kifizetetlen számlák alapján fennálló követeléseit.

5. 2019. május 31-én a BFF a 2004. december 29-i Ley 3/2004, por la que se establecen medidas de lucha contra la morosidad en las operaciones comerciales (a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépést szolgáló intézkedések megállapításáról szóló 3/2004. sz. törvény) [7] 8. cikkével összhangban a tőkeösszeg és a késedelmi kamatok, valamint az egyes kifizetetlen számlákkal kapcsolatban felmerült behajtási költségek címén 40 euró összegű kártérítés megfizetését követelte ettől a hatóságtól.

6. Miután az említett hatóság nem fogadta el ezt a követelést, a BFF keresetet nyújtott be a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Valladolidhoz (valladolidi 2. sz. közigazgatási bíróság), a kérdést előterjesztő bírósághoz, amelyben kérte, hogy e bíróság kötelezze a regionális hatóságot 51 610,67 euró tőkeösszeg és késedelmi kamat; minden egyes kiegyenlítetlen számla után 40 euró összegű behajtási költség, 43 626,76 euró összegű törvényes kamat; a késedelmi kamatok után járó törvényes kamat; valamint a költségek és kiadások megfizetésére.

[4] A Bíróság a 2011/7 irányelv 6. cikkét a 2017. február 16-i IOS Finance EFC ítéletben (C-555/14, a továbbiakban: IOS Finance ítélet, EU:C:2017:121), a 2017. június 1-jei Zarski ítéletben (C-330/16, a továbbiakban: Zarski ítélet, EU:C:2017:418), a 2018. szeptember 13-i Česká pojišťovna ítéletben (C-287/17, a továbbiakban: Česká pojišťovna ítélet, EU:C:2018:707), a 2020. július 9-i RL-(késedelmes fizetésről szóló irányelv) ítéletben (C-199/19, a továbbiakban: RL-ítélet, EU:C:2020:548), valamint a 2019. április 11-i Gambietz végzésben (C-131/18, EU:C:2019:306) értelmezte. A Bíróság a 2000/35 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének c) pontját – amelyet lényegében a 2011/7 irányelv 6. cikkének (3) bekezdése váltott fel – szintén értelmezte a 2008. április 3-i 01051 Telecom ítéletben (C-306/06, EU:C:2008:187) és a 2016. december 15-i Nemec ítéletben (C-256/15, a továbbiakban: Nemec ítélet, EU:C:2016:954). A 2011/7 irányelv 6. cikke a folyamatban lévő C-370/21. sz. DOMUS-SOFTWARE-AG kontra Marc Braschoß Immobilien GmbH ügyben benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyát képezi.

[5] A Bíróság a 2011/7 irányelv 4. cikkét az IOS Finance és a 2020. január 28-i, Bizottság kontra Olaszország (a késedelmes fizetések elleni küzdelemről szóló irányelv) ítéletben (C-122/18, a továbbiakban: Bizottság kontra Olaszország ítélet, EU:C:2020:41) értelmezte.

[6] A Bíróság a 2011/7 irányelv 2. cikkének egyes más pontjait szintén értelmezte a Zarski, a Bizottság kontra Olaszország, az RL ítéletekben, a 2020. november 18-i Techbau ítéletben (C-299/19, EU:C:2020:937) és a 2022. január 13-i New Media Development & Hotel Services ítéletben (C-327/20, EU:C:2022:23).

[7] BOE 314. sz., 2004. december 30., 42334. o. (a továbbiakban: 3/2004. sz. törvény).

7. A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak a 2011/7 irányelvben az említett összegek egy részének kiszámítására vonatkozóan előírt rendelkezések értelmezését, valamint az ezeket átültető spanyol szabályozás e rendelkezésekkel való összeegyeztethetőségét illetően.

8. Először is a behajtási költségek megtérítése címén fizetendő 40 euró összegű átalányra vonatkozóan kéri a 2011/7 irányelv 6. cikkének értelmezését abban az esetben, ha a határidőben ki nem fizetett számlákat együttes követelésbe foglalt kérelem formájában nyújtják be. Pontosítja, hogy a nemzeti ítélkezési gyakorlat nem egységes abban a tekintetben, hogy ezt az átalányösszeget számlánként vagy követelésenként kell-e kiszámítani.

9. Ezt követően e bíróság egy olyan nemzeti jogszabálynak a 2011/7 irányelvvel való összeegyeztethetőségéről kérdezi a Bíróságot, mely 60 napos fizetési határidőt ír elő minden esetben és minden szerződés tekintetében azáltal, hogy egy kezdeti 30 napos időszakot állapít meg a jóváhagyásra, és további 30 napot a fizetésre anélkül, hogy e 60 napos határidőt a szerződés kifejezetten kikötné, vagy azt a szerződés különleges jellege vagy egyes elemei indokolnák.

10. Végül a nemzeti bíróságok eltérő értelmezéseire tekintettel az említett bíróság szükségesnek ítéli annak meghatározását, hogy a 2011/7 irányelv 2. cikke lehetővé teszi-e a teljesített szolgáltatásnyújtás után felszámított és a számlán feltüntetett héának a késedelmi kamatok számítási alapjába történő foglalását, vagy inkább e tekintetben különbséget kell tenni aszerint, hogy a hatósággal szerződő fél mikor fizeti meg ezt az összeget az államkincstárnak.

11. Ezzel összefüggésben a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Valladolid (valladolidi 2. sz. közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„[2011/7 irányelv] 4. cikkének (1) bekezdésére, 6. cikkére, valamint 7. cikkének (2) és (3) bekezdésére figyelemmel:

1) Úgy kell-e értelmezni az irányelv 6. cikkét, hogy a 40 eurót csak akkor kell bármely esetben számlánként számítani, ha a hitelező a számlákat közigazgatási, illetve bírói úton előterjesztett kérelmeiben egyenként nevesítette, vagy inkább a 40 eurót bármely esetben számlánként kell számítani, akkor is, ha együttes és általános kérelmek benyújtására került sor?

2) Hogyan kell értelmezni a [9/2017. sz. törvény][8] 198. cikkének (4) bekezdését – amely 60 napos fizetési határidőt [ír elő] minden esetben és minden szerződés tekintetében azáltal, hogy egy kezdeti 30 napos időszakot állapít meg a jóváhagyásra és további 30 napot a fizetésre – a [2011/7] irányelv (23) [preambulumbekezdésére] tekintettel […]?

3) Hogyan kell értelmezni az irányelv 2. cikkét? [Ezen] irányelv értelmezése lehetővé teszi-e annak megállapítását, hogy az ugyanezen irányelv által elismert késedelmi kamatok számítási alapja magában foglalja a teljesített szolgáltatásnyújtás után felszámított héát, amelynek összege a számlán megjelenik? Vagy inkább el kell-e különíteni és meg kell-e határozni, hogy a vállalkozó mely időpontban fizeti be az adót az adóhatóságnak?”

[8] A 2017. november 8-i Ley 9/2017, de Contratos del Sector Público, por la que se transponen al ordenamiento jurídico español las Directivas del Parlamento Europeo y del Consejo 2014/23/UE y 2014/24/UE, de 26 de febrero de 2014 (a 2014/23/EU és a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet a spanyol jogrendbe átültető, a közbeszerzésről szóló, 2014. február 26-i 9/2017. sz törvény) (BOE 272. sz., 2017. november 9, 107714. o.).

12. Írásbeli észrevételeket a regionális hatóság, a spanyol kormány és az Európai Bizottság nyújtott be, akik a Bíróság által feltett írásbeli kérdésekre is válaszoltak.

Elemzés

Előzetes észrevételek

13. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyát képező jogvita azon követelések bírósági úton történő behajtására vonatkozik, amelyeket a BFF, egy behajtással foglalkozó cég 21 társaságtól szerzett meg, mivel a hatóság nem fizette ki határidőben az e társaságok által a hatósághoz tartozó egészségügyi központok részére szállított áruk és nyújtott szolgáltatások ellenértékét.

14. Elöljáróban felvetődik a kérdés, hogy a jelen jogvita a 2011/7 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „kereskedelmi ügyleteket" érint-e, amelyek a meghatározása szerint „vállalkozások, illetve vállalkozások és hatóságok között lebonyolított olyan ügyletek, amelyek tárgya fizetés ellenében áruk adásvétele vagy szolgáltatások nyújtása", és hogy ez a helyzet az említett irányelv tárgyi hatálya alá tartozik-e? Ezen irányelv 1. cikkének (2) bekezdése szerint az irányelv „a kereskedelmi ügyletek ellenértékének kiegyenlítéseként teljesített valamennyi fizetésre terjed" ki.

15. Ebben a tekintetben kétségek merülhetnek fel azon az alapon, hogy a szóban forgó követelések nem a regionális hatóság és a BFF között fennálló szerződéses kapcsolatokból erednek, hanem e hatóság és azon társaságok között, amelyektől a BFF megvásárolta ezeket a követeléseket.

16. Ezzel összefüggésben megjegyzem, hogy a szóban forgó követelések olyan díjazásra vonatkoznak, amelyet egy hatóság nem fizetett meg a vállalkozások (azaz a 21 átruházó társaság) által nyújtott áruk és szolgáltatások ellenértékeként. Ezek a követelések tehát a 2011/7 irányelv 2. cikkének 1. pontja szerinti „kereskedelmi ügyletekből" származnak, és a BFF megszerezte őket az azokból eredő valamennyi joggal együtt. Az alapeljárásban tárgyalt helyzet tehát az eredeti kereskedelmi ügyletek folytatása. E logika szerint az eredeti hitelezők követeléseinek a behajtással foglalkozó cégre történő engedményezése nem befolyásolja ezen irányelvnek a szóban forgó helyzetre való alkalmazhatósága kérdését.

17. Ezt az értelmezést megerősíti az IOS Finance ítélet [9] és az RL ítélet [10], amelyek tágan határozzák meg a 2011/7 irányelv tárgyi hatályát, lehetővé téve annak alkalmazását minden olyan kifizetésre, amelyet kereskedelmi ügyletekért járó díjazásként teljesítenek.

18. Ennek megfelelően úgy vélem, hogy a szóban forgó hatóság és a BFF közötti kapcsolat a 2011/7 irányelv tárgyi hatálya alá tartozik.

[9] Az IOS Finance ítélet alapjául szolgáló ügy szintén egy olyan behajtás iránti kérelmen alapult, amely több, különböző társaságok által egy behajtással foglalkozó cégre engedményezett, és ez utóbbi által összevontan kezelt követelés behajtására irányult. Jóllehet a Bíróság ítéletében nem vizsgálta a 2011/7 irányelv tárgyi hatályának kérdését, az a tény, hogy válaszolt az ezen irányelv rendelkezéseinek értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre, azt feltételezi, hogy a szóban forgó ügyet az irányelv tárgyi hatálya alá tartozónak ítélte.

[10] RL ítélet (22. és 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről

19. Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy a 2011/7 irányelv 6. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a hitelezőnek a behajtással kapcsolatos költségei megtérítésére szolgáló 40 euró összegű minimális átalány a kérelemben megfelelően megjelölt ki nem fizetett egyes számlák, vagy az egyes közigazgatási vagy bírósági kérelmek után fizetendő, függetlenül attól, hogy hány számla tekintetében kérik a kifizetést [11]

20. A regionális hatóság arra hivatkozik, hogy az említett irányelv 6. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a 40 euró összegű átalány kérelem alapján válik esedékessé, függetlenül attól, hogy hány számla kifizetését kérik. Hasonlóképpen, a spanyol kormány azt állítja, hogy ez az átalányösszeg nem a számlákhoz, hanem a követelések behajtásával kapcsolatos költségekhez kapcsolódik. A Bizottság a maga részéről úgy véli, hogy az említett átalányösszeg az egyes határidőn belül ki nem egyenlített számlák (vagy kereskedelmi ügyletek) után jár.

21. Előzetesen emlékeztetek arra, hogy a 2011/7 irányelv 6. cikkének célja, hogy biztosítsa a hitelezőnél felmerülő behajtási költségek minimális kártalanítását abban az esetben, amikor ezen irányelv alapján késedelmi kamatot kell fizetni, függetlenül attól, hogy ennek az alapja a 3. cikk (vállalkozások közötti kereskedelmi ügyletek) vagy a 4. cikk (vállalkozások és hatóságok közötti kereskedelmi ügyletek). Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból egyébként az is kitűnik, hogy a 6. cikket a 3/2004. sz. spanyol törvény 8. cikke ültette át a spanyol jogba, amely átvette az ugyanezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében előírt 40 eurós összeget. [12]

22. E rendelkezések értelmezését illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem a szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi. [13]

23. Először is, ami a 2011/7 irányelv 6. cikkének szövegét illeti, meg kell említeni, hogy e cikk (1) bekezdése kimondja, hogy a hitelező jogosult az adóstól legalább 40 euró összegű átalány megfizetését követelni. Ezt követően az említett cikk (2) bekezdése annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy egyrészt ez az átalányösszeg automatikusan, külön fizetési felszólítás nélkül, [14] másrészt pedig, hogy a hitelező számára felmerült behajtási költségekért kártérítésként váljon esedékessé. Ugyanezen cikk (3) bekezdése többek között előírja, hogy a hitelező a 40 euró átalányösszegen felül jogosult megfelelő kártérítésre az adós késedelmes fizetése következtében felmerült és az átalányösszeget meghaladó összes fennmaradó behajtási költsége – többek között az ügyvéd vagy behajtással foglalkozó cég megbízása miatt felmerülő költségek – miatt. [15]

[11] Az első értelmezés elfogadása esetén az eljáró bíróság azt kívánja megtudni, hogy a számlánként 40 euró kifizetésének feltétele-e az, hogy a hitelező a számlákat a közigazgatási, illetve bírói úton való előterjesztés céljából a kérelmeiben egyenként előzetesen nevesítette, vagy elegendő egy együttes és általános kérelem benyújtása a számlánként 40 euró felszámításához.

[12] Mivel minimális harmonizációról van szó, a tagállamok továbbra is szabadon határozhatnak meg a behajtási költségek kártérítését fedező, a 40 eurónál magasabb és ezért a hitelező számára kedvezőbb átalányösszegeket (lásd: a 2011/7 irányelv (21) preambulumbekezdése).

[13] Lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Olaszország ítélet (39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[14] A 2011/7 irányelv (16) preambulumbekezdése szerint ugyanis „[ez] nem kötelezheti a hitelezőket arra, hogy késedelmi kamatot számítsanak fel. Késedelmes fizetés esetén ezen irányelv lehetővé teszi a hitelezőknek, hogy késedelmi kamat felszámításához folyamodjanak a nem teljesítésre vonatkozó előzetes felszólítás vagy más olyan felszólítás megtétele nélkül, amelyben emlékeztetnék az adóst fizetési kötelezettségére”.

[15] Lásd: Česká pojišťovna ítélet (18., 20. és 21. pont).

24. E tekintetben a 2011/7 irányelv (19) és (20) preambulumbekezdésének – amelyek lényegében az említett irányelv 6. cikkének tartalmát hivatottak indokolni – együttes olvasatából kitűnik, hogy az említett irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében említett átalányösszeg csak egy részét képezi „[a] késedelmes fizetés előnytelenné [tételét szolgáló,] a késedelmes fizetés következtében felmerült behajtási költségekért a hitelezőknek nyújtott méltányos kártérítés". Ugyanezen irányelv (19) preambulumbekezdésének második mondata szerint ugyanis az Európai Unió jogalkotója által meghatározott minimális átalányösszeg „a késedelmes fizetés következtében felmerülő adminisztratív költségek [megtérítése], valamint a felmerülő belső költségekért fizetendő [kártérítés fedezetének] felel meg.

25. E tekintetben a Bíróság egyértelművé tette, hogy az a körülmény, hogy ez a (19) preambulumbekezdés kimondja, hogy a 2011/7 irányelvnek minimális átalányösszeget kell meghatároznia az adminisztratív költségekkel, valamint a késedelmes fizetésből származóan viselt belső behajtási költségekkel kapcsolatos kártérítésre, nem zárja ki az e költségekkel kapcsolatos megfelelő kártérítés nyújtását a hitelező számára abban az esetben, ha ez a minimális átalányösszeg nem elegendő. Az irányelv (20) preambulumbekezdése szerint ugyanis ezen átalányösszegre való jogosultság mellett a hitelezőnek jogosultnak kell lennie az adós késedelmes fizetése által okozott más behajtási költségek megtérítésére is. Az irányelv 6. cikkének (3) bekezdése éppen ezekre a „más behajtási költségekre" vonatkozik. A Bíróság megállapította, hogy az „említett összegen felül" kifejezés használatával az uniós jogalkotó azt kívánta kiemelni, hogy azok a behajtási költségek, amelyek meghaladják a 40 eurós összeget, megfelelő kártérítés tárgyát képezhetik,[16] mivel ezek a költségek nem térnek el az e cikk (1) bekezdésében hivatkozottaktól.[17]

26. A fentiekre tekintettel, és amennyiben a 40 euró összegű átalány „[az adósnak szóló] külön fizetési felszólítás nélkül" válik esedékessé, továbbá „a késedelmes fizetés következtében felmerülő adminisztratív költségek [megtérítésére], valamint a felmerülő belső költségekért fizetendő [kártérítésként]" szolgál, egyértelműnek tűnik, hogy ezen összeg esedékessége attól függ, hogy az aziránti igényt közigazgatási vagy bírósági úton érvényesítették-e.

27. Az a tény azonban, hogy az átalányösszeg ilyen igényérvényesítést feltételez, nem értelmezhető úgy, ahogyan azt a spanyol kormány lényegében teszi, amely szerint ezt az összeget nem számlánként, hanem adósonként kell megfizetni oly módon, hogy a 40 euró összegű átalány összevonható legyen, amikor egyetlen hatóságtól kérik az együttes behajtást.

28. A nyelvtani értelmezés szerint ugyanis a hitelezőnek a felmerült behajtási költségeiért való kártalanítása iránti igény (közigazgatási vagy bírósági úton való) érvényesítésének előfeltétele a 2011/7 irányelv 6. cikkének (1) és (3) bekezdése értelmében a „késedelmes fizetés". A „fizetési késedelem" ugyanis az oka azon költségek kiszámításának, amelyekért a hitelezőt kártalanítani kell. Márpedig ez a késedelem az egyedileg mérlegelt kereskedelmi ügyletekre vonatkozik. Az ilyen ügyleteket szükségszerűen számla (vagy azzal egyenértékű fizetési igény) kiállításával kell igazolni.[18] Amint ugyanis az irányelv (18) preambulumbekezdése arra emlékeztet, a „számlák fizetési felhívásokat vonnak maguk után" és éppen a számla kézhezvétele alapján lehet meghatározni a fizetési határidőket.[19]

16 Lásd: Česká pojišťovna ítélet (22. pont).

17 Lásd: Česká pojišťovna ítélet (22. és 23. pont).

18 Lásd ebben az értelemben: a 2011/7 irányelv 2. cikkének 4. és 8. pontja.

19 Lásd e tekintetben: a jelen indítvány 40. pontja.

29. Ebből következik, hogy a 2011/7 irányelv 6. cikkének megfogalmazása szerint a behajtási költségek megtérítése címén fizetendő kártérítés szükségszerűen az egyes kereskedelmi ügyletekhez, és így az egyes számlákhoz kapcsolódik.

30. Másodszor, ezt az értelmezést az irányelv 6. cikkének összefüggései is alátámasztják. Amint ugyanis arra a jelen indítvány 21. pontja rámutat, az átalányösszeg megtérítéséhez való jog az említett irányelv 3. és 4. cikke alapján fizetendő késedelmi kamat meglététől függ. Ez azt jelenti, hogy a hitelező késedelmi kamatot követelhet egy adott ügylet megfizetésének elmaradása esetén, így minden egyes (számlával igazolt) ügylet 40 euró átalányösszegű kártérítésre jogosítja a hitelezőt.

31. Harmadszor, úgy vélem, hogy a 2011/7 irányelv 6. cikkének nyelvtani és rendszertani értelmezését alátámasztják az irányelv által követett célok és a szóban forgó rendelkezés.

32. Egyfelől ugyanis, a 2011/7 irányelv célját illetően ez a rendelkezés – amint az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik – a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépést célozza, mivel e késedelem ezen irányelv (12) preambulumbekezdése értelmében olyan szerződésszegés, amelyet többek között az alacsony vagy fel nem számított késedelmi kamatok az adósok számára pénzügyi szempontból vonzóvá tettek.[20] Következésképpen az említett irányelv célja, hogy hatékony védelmet biztosítson a hitelező számára a késedelmes fizetéssel szemben.[21] Az ilyen védelem magában foglalja a hitelező részére az általa viselt behajtási költségek lehető legteljesebb mértékű megtérítésének biztosítását úgy, hogy az ilyen késedelmes fizetést előnytelenné tegye.[22] Márpedig e céllal ellentétesnek tűnik az alapügy tényállása vonatkozásában ugyanezen irányelv 6. cikkének olyan értelmezése, amely szerint a 40 euró összegű átalány az igényérvényesítésre vonatkozik, és ezért csak egyszer alkalmazható.

33. Másfelől a 2011/7 irányelv (19) preambulumbekezdéséből egyértelműen kitűnik, hogy ezen irányelv 6. cikkének célja a „*késedelmes fizetés előnytelenné tétele érdekében* a késedelmes fizetés következtében felmerült behajtási költségekért a hitelezőknek nyújtott méltányos [kártérítés]” biztosítása.[23] Amint arra a Bizottság hivatkozik, és amint azt az alapeljárásban követelt összegek is bizonyítják, a kiegyenlítetlen követelések behajtása során felmerülő költségek a gazdasági szereplő pénzforgalmának jelentős részét tehetik ki, különösen egy kkv esetében. Ezért az a körülmény, hogy a kártérítés az egyes kifizetendő számlákhoz kötődik, és nem a követelés egészéhez, kétségtelenül növeli a hitelező által behajtható követelés összegét, ami így előnytelenné teszi a késedelmes fizetést, és megvalósítja ezen irányelvnek a jelen indítvány 32. pontjában említett általános célkitűzését.

[20] Lásd: Česká pojišťovna ítélet (25. pont); IOS Finance ítélet (24. pont).

[21] Lásd: Česká pojišťovna ítélet (26. pont); Nemec ítélet (50. pont).

[22] Lásd: Česká pojišťovna ítélet (26. pont).

[23] Kiemelés tőlem.

34. Végezetül hozzáteszem, hogy ez az értelmezés összhangban van 2011/7 irányelv 6. cikke keletkezésének körülményeivel is. Az irányelvre vonatkozó bizottsági javaslat indokolása szerint e rendelkezésnek kettős célja van, nevezetesen egyrészt az, hogy a hitelező megtéríttethesse a késedelmes fizetéssel összefüggésben felmerült belső adminisztratív költségeit, másrészt az, hogy ennek az intézkedésnek visszatartó erővel kell rendelkeznie az adósokra nézve.[24]

35. A fentiekre tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre azt a választ adja, hogy a 2011/7 irányelv 6. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a behajtási költségek címén fizetendő 40 euró összegű (vagy azzal egyenértékű) (minimális) kártalanításhoz való jog minden egyes olyan számlára (vagy kereskedelmi ügyletre) vonatkozik, amely késedelmi kamatot eredményez.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésről

36. Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy a 2011/7 irányelvnek a (23) preambulumbekezdésével összhangban értelmezett 4. cikkével ellentétes-e az olyan nemzeti szabályozás, amely a vállalkozások és a hatóságok közötti ügyletek esetében 60 napos fizetési határidőt ír elő minden esetben és minden szerződés tekintetében azáltal, hogy egy kezdeti 30 napos időszakot állapít meg a leszállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások átvételére és szerződésszerűségének ellenőrzésére, és további 30 napot a megállapított ár tényleges megfizetésére.

37. A regionális hatóság és a spanyol kormány lényegében azt állítja, hogy a 2011/7 irányelv 4. cikkével nem ellentétes az ilyen szabályozás. A Bizottság egyetért ezzel az álláspontt al, amennyiben egyfelől a további határidő alkalmazásának az a feltétele, hogy a leszállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások átvételére vagy szerződésszerűségének ellenőrzésére külön eljárás (a továbbiakban: átvételi eljárás) álljon rendelkezésre, másfelől ez az eljárás ne járjon a 30 napon belüli általános fizetési kötelezettség megkerülésével.

38. Elöljáróban először is meg kell jegyezni, hogy a 2011/7 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok biztosítják, hogy azon kereskedelmi ügyletekben, amelyekben az adós egy hatóság, a hitelező külön fizetési felszólítás nélkül legyen jogosult a törvényes késedelmi kamatra, amennyiben teljesítette a kötelezettségeit és nem kapta kézhez időben az esedékes összeget, kivéve ha az adós nem felel a késedelemért.[25] Emellett, ezen irányelv 4. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében a tagállamok biztosítják, hogy azon kereskedelmi ügyletekben, amelyekben az adós egy hatóság, a fizetési határidő ne haladja meg az i)–iv) pontokban felsorolt ténybeli körülmények bekövetkezésétől számított 30 naptári napot. Végül az említett irányelv 4. cikkének (4) bekezdése a tagállamok számára lehetővé teszi, hogy ezt a határidőt legfeljebb 60 naptári napra meghosszabbítsák az e bekezdésben meghatározott hatóságok és közintézmények esetében..[26]

[24] Lásd: a 2000/35 [COM (2009) 126 végleges] irányelv átdolgozására irányuló bizottsági javaslat 4. cikke. A Bizottság eredeti javaslatának 4. cikke („A behajtási költségek megtérítése”) ugyanis előírta a kifizetetlen összegek behajtási költségeinek megtérítésére szolgáló átalányösszeg előírásának elvét, azonban szigorúbb kötelezettséget tartalmazott. Pontosabban, az eredeti rendelkezésnek megfelelően a 40 euró összegű átalány csak az 1000 eurónál kisebb összegű tartozásokra vonatkozott. Ezzel szemben a Bizottság javaslatának 4. cikke az 1000 és 10 000 euró közötti tartozások esetében 70 euró átalányösszegről, végül pedig a 10 000 eurót elérő vagy meghaladó tartozások esetében a késedelmi kamat összege 1%-ának megfelelő összegről rendelkezett. Az Európai Parlament hangot adott az említett eredeti rendelkezés szigorúságának enyhítésére irányuló szándékának, és módosító javaslatot tett, amely lényegében a behajtási költségek behajtására vonatkozó átalányösszeg adósonként, nem pedig számlánként történő számítására vonatkozott, de ezt a módosító javaslatot később visszavonta (lásd: a 2010. május 4-i bizottsági javaslatról szóló jelentés 29. módosítása), és lényegében egyetértett az Európai Unió Tanácsával abban, hogy ezeket a költségeket az egyes számlák után kell megfizetni.

[25] Lásd: IOS Finance ítélet (27. pont).

[26] Lásd: Bizottság kontra Olaszország ítélet (38. pont).

39. Egyrészt, a 2011/7 irányelv 4. cikke (3) bekezdésének szövegét illetően emlékeztetek arra, hogy a Bíróság megállapította, hogy ez a rendelkezés konkrét kötelezettséget ró a tagállamokra, amelynek célja, hogy az abban előírt fizetési határidőket a hatóságok ténylegesen betartsák [27]

40. Konkrétabban, e rendelkezés i)–iv) pontjai 30 naptári napot meg nem haladó fizetési határidőt állapítanak meg, amelyet az eset ténybeli körülményeitől függően három különböző dátumtól kell számítani, nevezetesen a következők szerint:

– a számla vagy az azzal egyenértékű fizetési felhívás adós általi kézhezvételének napja (a továbbiakban együttesen: számla) (i. alpont);

– az áruk vagy szolgáltatások átvételének napja, amennyiben nem állapítható meg egyértelműen a számla kézhezvételének időpontja (ii. alpont) vagy amennyiben az adós az áruk vagy szolgáltatások átvételét megelőzően kapja kézhez a számlát (iii. alpont); vagy

– az átvétel vagy az ellenőrzés napja, amennyiben törvény vagy a szerződés átvételi vagy ellenőrző eljárást ír elő, és az adós a számlát vagy az átvétel vagy ellenőrzés napján vagy azt megelőzően kapja kézhez (iv. alpont).

41. Másrészt a 2011/7 irányelv 4. cikkének (4) bekezdése értelmében az uniós jogalkotó lehetővé tette a tagállamok számára, hogy két esetben – nevezetesen olyan hatóságok esetében, melyek ipari vagy kereskedelmi jellegű gazdasági tevékenységet folytatnak árukat és szolgáltatásokat kínálva a piacon [28] (a) pont), vagy egészségügyi szolgáltatást nyújtó közintézmények esetében [29] (b) pont) – a fent említett cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett határidőket legfeljebb 60 napra meghosszabbítsák, ezen eljárás során a meghosszabbításról jelentést kötelesek küldeni a Bizottságnak.

42. A jelen ügyben úgy tűnik, hogy kérdést előterjesztő bíróság kizárólag a nemzeti jognak a 2011/7 irányelvnek a 4. cikke (3) bekezdése a) pontjának iv. alpontja értelmében vett átvételi eljárásra vonatkozó rendelkezéseivel való összeegyeztethetőségét illetően fogalmazott meg kételyeket. Így az a tény, hogy az alapeljárás egészségügyi központoknak nyújtott szolgáltatásokra vonatkozik, a jelen elemzés szempontjából irreleváns, mivel e bíróság nem utal arra, hogy ez a körülmény önmagában alkalmas lenne arra, hogy az említett irányelv 4. cikke (4) bekezdésének b) pontjában meghatározott maximális határidő alkalmazását vonja maga után. Ezért csak az említett irányelv 4. cikke (3) bekezdése a) pontjának iv. alpontja szerinti átvételi eljárásra vonatkozó rendelkezéseket kell elemezni.

43. E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés értelmében a fizetési határidő csak akkor kezdődik az átvétel időpontjától, ha az ilyen átvételi eljárást jogszabály vagy a szerződés írja elő. Másodszor, a 2011/7 irányelv 4. cikkének (5) bekezdése ez előbbi rendelkezéssel kapcsolatban előírja, hogy a tagállamok biztosítják, hogy az átvételi eljárás időtartama ne haladja meg az áruk vagy szolgáltatások átvételének napjától számított 30 naptári napot, „kivéve, ha a szerződésben és az ajánlattételi dokumentációban kifejezetten másként állapodtak meg, és feltéve, hogy a 7. cikk értelmében ez nem súlyosan hátrányos a hitelezővel szemben”. Ezen irányelv (26) preambulumbekezdése ugyanis kimondja, hogy az „átvételi eljárás maximális időtartama

[27] Bizottság kontra Olaszország ítélet (40., 43. és 53. pont). Ebben az ítéletben a Bíróság lényegében megállapította, hogy a hatóságoknak a 2016-os év egésze tekintetében tapasztalt 50 napos átlagos fizetési ideje a 2011/7 irányelv 4. cikkében előírt fizetési határidők folyamatos és rendszeres túllépését, és ezen irányelv megsértését jelenti (lásd: ezen ítélet 16., 22., 57., 59., 62. és 66. pontja)

[28] Lásd e tekintetben: a 2011/7 irányelv (24) preambulumbekezdése.

[29] Lásd e tekintetben: a 2011/7 irányelv (25) preambulumbekezdése.

általános szabályként [nem haladhatja] meg a 30 naptári napot[, kivéve a] rendkívül összetett szerződések esetében, amikor a szerződésben és az esetleges ajánlattételi dokumentációban erről kifejezett megállapodás született, és ez a hitelező számára nem súlyosan hátrányos".

44. A 2011/7 irányelv 4. cikke (3) bekezdése a) pontja iv. alpontjának és (5) bekezdésének együttes olvasatából következik, hogy az átvételi eljárás keretében a fizetési határidő egy, az átvételi eljárásra szolgáló kezdeti, legfeljebb 30 napos időszakból, és a megállapított ár tényleges megfizetésére nyitva álló, legfeljebb 30 napos további határidőből állhat. Ugyanis, bár e rendelkezések megfogalmazásából nem következik kifejezetten, hogy a kifizetés határideje követi az ellenőrzési időszakra nyitva álló határidőt, a gazdaság, a szerződés és a költségvetés logikája általános szabályként azt feltételezi, hogy a kifizetés csak akkor történik meg, ha a szállított árukat vagy szolgáltatásokat átvették.

45. Másodszor, meg kell jegyezni, hogy a 2011/7 irányelv 4. cikke (3) bekezdése a) pontjának iv. alpontja és (5) bekezdése szerinti általános 30 napos határidő meghosszabbítása nem automatikus, és nem lehet általános szabályként meghatározni. A maximális határidőt ugyanis csak akkor lehet alkalmazni, ha az e rendelkezésekben meghatározott feltételek teljesülnek, nevezetesen, ha jogszabály vagy szerződés írja elő az átvételi eljárást.

46. Ebben az értelemben ugyanis az említett irányelv 4. cikkének (6) bekezdése előírja, hogy a tagállamok biztosítják, hogy a szerződésben megállapított fizetési határidő ne haladja meg a (3) bekezdésben megállapított 30 napos határidőt, „*kivéve, ha a szerződésben kifejezetten másként állapodtak meg, és feltéve, hogy a szerződés egyedi jellege vagy sajátossága miatt az tényszerűen indokolt*" [30]. Emellett „a fizetési határidő [még ebben az esetben] sem haladhatja meg a [legfeljebb] 60 naptári napot". A határidőnek az átvételi eljárás miatti ilyen meghosszabbítását objektíven indokolhatja például az a körülmény, hogy a szerződés végrehajtása technikai szempontból különösen bonyolultnak tűnik.

47. A 2011/7 irányelv 4. cikke (3), (5) és (6) bekezdésének együttes olvasatából tehát az következik, hogy az általános határidő 60 napos maximális időtartamra történő meghosszabbítása kivételesnek minősül. Amint ugyanis arra a nagytanácsként eljáró Bíróság rámutatott, ezen irányelv a 4. cikkében kifejezetten kimondja, „hogy a tagállamok biztosítják, hogy a fizetési határidő ne haladja meg a 30 napot, *illetve bizonyos esetekben legfeljebb a 60 napot*" [31].

48. Harmadszor, ezt az értelmezést alátámasztják az említett irányelv által követett célok. [32] E tekintetben a Bíróság már megállapította, hogy a 2011/7 irányelv (3), (9) és (23) preambulumbekezdésének együttes olvasatából az következik, hogy a hatóságok, amelyek jelentős nagyságrendű fizetési forgalmat bonyolítanak le vállalkozások felé, a vállalkozásokhoz képest biztosabb, kiszámíthatóbb és folyamatosabb bevételekkel rendelkeznek, hozzájuk képest előnyösebb feltételek mellett tudnak finanszírozási forrásokhoz hozzájutni, és a vállalkozásokkal ellentétben kevésbé vannak arra utalva, hogy céljaik elérése érdekében stabil üzleti kapcsolatokat építsenek ki. Márpedig, ami az említett vállalkozásokat illeti, e hatóságok késedelmes fizetései indokolatlan költségeket eredményeznek a vállalkozások számára, súlyosbítva a likviditási nehézségeiket, és bonyolultabbá téve a pénzügyi gazdálkodásukat. Ezek a késedelmes fizetések a versenyképességüket és a nyereségességüket is érintik, ha e vállalkozásoknak az említett késedelmes fizetések miatt külső finanszírozást kell igénybe vennie. [33]

[30] Kiemelés tőlem.

[31] Bizottság kontra Olaszország ítélet (44. pont). Kiemelés tőlem.

[32] Lásd: a jelen indítvány 1. pontja.

[33] Bizottság kontra Olaszország ítélet (46. pont).

49. Amint arra a kérdést előterjesztő bíróság ugyanis helyesen rámutat, a 2011/7 irányelv (23) preambulumbekezdése megerősíti, hogy a 60 napos határidőt előíró rendelkezés nem általános rendelkezés, hanem egyértelműen azokra a helyzetekre korlátozódik, amelyekben objektív indokolás áll fenn, akár az említett irányelv 4. cikke (3) bekezdése a) pontjának iv. alpontja, akár e cikk (4) bekezdése alapján. A (23) preambulumbekezdés értelmében ugyanis „[a] hosszú fizetési határidők és a hatóságok részéről az árukért és szolgáltatásokért felmerülő késedelmes fizetés indokolatlan költségeket okoz a vállalkozások számára. Ezért ennek megfelelően indokolt különös szabályokat bevezetni a vállalkozások által a hatóságok számára nyújtott árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi ügyletekre vonatkozóan, különösen a 30 naptári napot általában meg nem haladó –, *kivéve, ha a szerződésben kifejezetten másként állapodtak meg, és feltéve, hogy a szerződés egyedi jellege vagy jellege miatt az tényszerűen indokolt –, de semmi esetre sem a 60 naptári napot meghaladó fizetési határidőket előírva*” (kiemelés tőlem).

50. Ezért egy tagállam a 2011/7 irányelv 4. cikkének (4) bekezdésében említett eseteken kívül[34] akkor élhet azzal a lehetőséggel, hogy további 30 naptári napos határidőt írjon elő az esedékes összegek megfizetésére. ha azt a szerződés kifejezetten kiköti, és azt a szerződés különleges jellege vagy egyes elemei objektíven indokolják.

51. Felmerül tehát a kérdés, hogy az a nemzeti szabályozás, amely minden körülmények között és minden szerződés esetében 60 napos fizetési határidőt ír elő, megfelel-e a 2011/7 irányelv 4. cikkének.

52. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Bíróságnak nem feladata, hogy valamely előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretén belül nemzeti rendelkezések értelmezése tárgyában foglaljon állást, vagy hogy eldöntse, a kérdést előterjesztő bíróság által adott értelmezés helytálló-e. Ugyanis kizárólag a nemzeti bíróságok rendelkeznek hatáskörrel a belső jog értelmezésére.[35] Ezért a nemzeti bíróság feladata, hogy a nemzeti jog valamennyi releváns elemére tekintettel értékelje, hogy a nemzeti jog kellően megalapozott indokokkal szolgál-e az átvételi eljárás igénybevételének szükségességére annak megakadályozása érdekében, hogy egy általános jogszabály lehetővé tegye a 30 napon belüli fizetési kötelezettség megkerülését.

53. Márpedig megjegyzem, hogy a jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság nem hivatkozik a spanyol jog egyetlen olyan rendelkezésére sem, amely kifejezetten az átvételi eljárásra vagy olyan konkrét okra vonatkozik, amely objektíven indokolná a 30 napos további határidő szükségességét. Egyébiránt véleményem szerint a nemzeti szabályozásban ezen eljárásra való puszta hivatkozás nem elegendő a 4. cikk (3) bekezdése a) pontjának iv. alpontjában foglalt követelmény teljesítéséhez. A nemzeti jog e rendelkezése ugyanis a 2011/7 irányelvben meghatározott 30 napon belüli általános fizetési kötelezettség megkerülését és az irányelv hatékonyságának akadályozását eredményezheti.

54. A fentiekre tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a második kérdésre azt a választ adja, hogy a 2011/7 irányelv 4. cikkével nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a vállalkozások és a hatóságok közötti ügyletek esetében legfeljebb 60 napos fizetési határidőt ír elő, amely egy kezdeti, a leszállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások átvételére és szerződésszerűségének ellenőrzésére szolgáló 30 napos időszakból, és egy további, a megállapított ár tényleges megfizetésére szolgáló 30 napos határidőből áll, amennyiben e további határidő alkalmazása

[34] Lásd: a jelen indítvány 38. és 42. pontja.

[35] Lásd ebben az értelemben IOS Finance ítélet (21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

valamely, jogszabályban vagy szerződésben kifejezetten előírt külön átvételi vagy ellenőrzési eljárás lefolytatásához van kötve, és e további határidő alkalmazását a szóban forgó szerződés különleges jellege vagy bizonyos elemei objektíven indokolják.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésről

55. Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy a 2011/7 irányelv 2. cikkének 8. pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az ott meghatározott „esedékes összeg” magában foglalja egyrészt a számla teljes – vagyis a nyújtott szolgáltatás után fizetendő héával növelt – összege alapján számított késedelmi kamatot, másrészt e célból helyénvaló-e különbséget tenni aszerint, hogy a hitelező mikor fizette meg korábban ezt az összeget az államkincstárnak.

56. A regionális hatóság és a spanyol kormány lényegében arra hivatkozik, hogy a héát csak akkor lehetne beszámítani a késedelmi kamatok számítási alapjába, ha a hitelező igazolná, hogy ezt az összeget befizette az államkincstárnak. A Bizottság a maga részéről úgy véli, hogy a héát bele kell számítani a késedelmi kamat kiszámításának alapjául szolgáló összegbe, függetlenül attól, hogy a héafizetés előleg, részletfizetés, vagy halasztott fizetés formájában történt.

57. Ezzel összefüggésben megjegyzem, hogy a 2011/7 irányelv 2. cikkének 8. pontjában foglalt meghatározása szerint az „esedékes összeg” a szerződéses vagy törvényes fizetési határidőn belül kifizetendő tőkeösszeg, amely *magában foglalja* a számlában vagy az azzal egyenértékű fizetési felhívásban meghatározott alkalmazandó *adókat*, vámokat, illetékeket és díjakat”[36]. Emlékeztetek továbbá arra, hogy a vállalkozások és a hatóságok közötti ügyletekben az ezen irányelv 4. cikkében előírt késedelmi kamatot akkor kell fizetni, ha teljesülnek az irányelv (1) bekezdésében meghatározott feltételek, azaz a hitelező teljesítette szerződéses és jogi kötelezettségeit, és nem kapta meg időben az esedékes összeget, kivéve, ha az adós nem felelős a késedelemért.

58. E rendelkezések szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy a „magában foglalja az […] adókat” fordulat használatának következtében a 2011/7 irányelv 2. cikkének 8. pontja szerinti „esedékes összeg” minden további pontosítás nélkül szükségszerűen magában foglalja a héát, és még inkább azt jelenti, hogy az uniós jogalkotó nem kívánt különbséget tenni aszerint, hogy a hitelező korábban megfizette-e a héát az államkincstárnak vagy sem. E rendelkezés szövegének vizsgálata tehát arra enged következtetni, hogy az „esedékes összeg” fogalma magában foglalja a számlán vagy az azzal egyenértékű fizetési felszólításban feltüntetett alkalmazandó héa összegét, függetlenül attól, hogy a hitelező ezt az összeget korábban megfizette-e az államkincstárnak vagy sem.

59. Ez a következtetés a szövegkörnyezet szerinti értelmezésből is következik, mivel a 2011/7 irányelv egyetlen rendelkezése sem rendelkezik a késedelmi kamatok kiszámításával kapcsolatos kivételekről vagy különleges szabályokról. Ezen irányelv 2. cikkének 5. pontja ugyanis a „késedelmi kamat” fogalmát csak annyiban határozza meg, hogy az a késedelmes fizetés esetén alkalmazott törvényes kamat vagy a vállalkozások által kölcsönösen elfogadott mértékű kamat, a 7. cikkre is figyelemmel, azonban nem hivatkozik a héára. Ebből arra következtetek, hogy a késedelmi kamat számítása a héa megfizetésének módjától és időpontjától függetlenül történik.

[36] Kiemelés tőlem.

60. Ugyanakkor úgy vélem, pontosítani kell, hogy bár a késedelmi kamatot a számla teljes összege alapján kell kiszámítani, amely magában foglalja a héát is, maga a késedelmi kamat nem héaköteles. Más szóval nem tartozik a héa adóalapjába, mivel nem minősül az értékesített termékek vagy nyújtott szolgáltatások ellenértékének, hanem tisztán kompenzációs szerepet tölt be.

61. E tekintetben, a teljesség kedvéért felhívnám a figyelmet arra, hogy a 2006/112/EK irányelv [37] 63. cikke többek között előírja, hogy az adófizetési kötelezettség abban az időpontban keletkezik, amikor a termékértékesítés vagy a szolgáltatásnyújtás teljesítése megtörténik. Az említett irányelv 66. cikke azonban lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy eltérjenek a 63. cikkben foglalt általános szabálytól azáltal, hogy eltérnek attól az időponttól, amikor a HÉA felszámíthatóvá válik, nevezetesen attól az időponttól, amikor a vevő a fizetést teljesíti. Egy ilyen esetben a hitelezőnek nem kell megfizetnie a héát az államkincstának, tekintve, hogy a héa nem „esedékes”, mivel az adós nem fizette meg. Ebben az esetben a késedelmi kamat nem terjedhet ki a héa összegére, nincs szó olyan „adóról”, amely a 2011/7 irányelv 2. cikkének 8. pontja értelmében esedékes.

62. A fentiekre tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésre azt a választ adja, hogy a 2011/7 irányelv 2. cikkének 8. pontját úgy kell értelmezni, hogy az „esedékes összeg” magában foglalja a számla teljes – héával növelt – összege alapján számított késedelmi kamatot, függetlenül attól, hogy a hitelező ezt az adót korábban megfizette-e az államkincstárnak.

Végkövetkeztetés

63. A fentiekre tekintettel azt javaslom a Bíróságnak, hogy a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 Valladolid (valladolidi 2. sz. közigazgatási bíróság, Spanyolország) által előterjesztett kérdésekre a következőképpen válaszoljon:

1) A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2011. február 16-i 2011/7/EU irányelv 6. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a behajtási költségek címén fizetendő 40 euró összegű (vagy azzal egyenértékű) (minimális) kártalanításhoz való jog minden egyes olyan számlára (vagy kereskedelmi ügyletre) vonatkozik, amely késedelmi kamatot eredményez.

2) A 2011/7 irányelv 4. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a vállalkozások és a hatóságok közötti ügyletek esetében legfeljebb 60 napos fizetési határidőt ír elő, amely egy kezdeti, a leszállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások átvételére és szerződésszerűségének ellenőrzésére szolgáló 30 napos időszakból, és egy további, a megállapított ár tényleges megfizetésére szolgáló 30 napos határidőből áll, amennyiben e további határidő alkalmazása valamely, jogszabályban vagy szerződésben kifejezetten előírt külön átvételi vagy ellenőrzési eljárás lefolytatásához van kötve, és e további határidő alkalmazását a szóban forgó szerződés különleges jellege vagy bizonyos elemei objektíven indokolják.

[37] A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i tanácsi irányelv (HL 2006. L 347., 1. o.; helyesbítések: HL 2007. L 335., 60. o.; HL 2015. L 323. o., 31. o.

3) A 2011/7 irányelv 2. cikkének 8. pontját úgy kell értelmezni, hogy az „esedékes összeg” magában foglalja a számla teljes – hozzáadottérték-adóval növelt – összege alapján számított késedelmi kamatot, függetlenül attól, hogy a hitelező ezt az adót korábban megfizette-e az államkincstárnak.